

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут муніципального управління
та міського господарства
Кафедра Інформаційної діяльності та документознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор інституту

В.Б. Кисельов

«02» березня 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

спеціалізації «Документознавство та інформаційна діяльність»

Навчально-науковий інститут муніципального управління та міського
господарства

Київ - 2019 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Міжнародна інформаційна діяльність» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» ступеня вищої освіти «бакалавр», за денною та заочною формою навчання.

Розробники:

Кобиліна Ю.М. – ст. викладач кафедри інформаційної діяльності та документознавства;

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Інформаційної діяльності та документознавства

Протокол від «29» серпня 2019 року № 1

В.о. завідувача кафедри інформаційної діяльності та документознавства

Ю.В. Данькевич

1. Програма навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Міжнародна інформаційна діяльність» розроблено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців за ступенем вищої освіти спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

«Міжнародна інформаційна діяльність» є наукова і навчальна дисципліна, що є складовою частиною дисциплін циклу професійно-практичної підготовки. Її вивчення передбачає розв'язання завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців з інформаційної діяльності та документознавства.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні положення та практичні питання опанування системи знань про особливості інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародних відносин знань та вмінь з теорії та практики міжнародних інформаційних відносин як особливої галузі зовнішньополітичної діяльності та міжнародного співробітництва.

Об'єктом її вивчення виступають оптимальні технології міжнародної інформаційної діяльності як особливої галузі зовнішньополітичної діяльності та міжнародного співробітництва.

Суб'єктом її вивчення є учасники процесів, які беруть участь реалізації міжнародної інформаційної діяльності як особливої галузі зовнішньополітичної діяльності та міжнародного співробітництва.

Головне завдання курсу полягає в оволодіння знаннями, формування вмінь і навичок з концептуально-теоретичних основ міжнародних інформаційних відносин, з методології використання теоретичних знань у практиці зовнішньополітичної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Міжнародна інформаційна діяльність» пов'язана з навчальними дисциплінами «Державна інформаційна політика», «Основи теорії комунікації», «Організація діяльності інформаційних установ», «Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади», «Інформаційний моніторинг», «Інформаційні системи в діловодстві», «Управління інформаційними установами та проектами». Ці та інші дисципліни складають наукове підґрунтя фундаментальної професійної підготовки фахівців з інформаційної діяльності та документознавства.

Таким чином, дисципліна «Міжнародна інформаційна діяльність» має зв'язок з іншими навчальними дисциплінами, які обґрунтовують загальні закономірності інформаційно-документаційного забезпечення діяльності органів публічної влади. Ґрунтуючись на знання інших дисциплін, вона у свою чергу, доповнює і розвиває ці дисципліни.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Теоретико-методологічні основи міжнародної інформаційної діяльності.
2. Організація та форми реалізації міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної безпеки.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни – здобуття теоретичних знань та практичних навичок у розуміння ролі та місця міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної безпеки в сучасних міжнародних відносинах.

2.2. Під час вивчення дисципліни особлива увага приділяється формуванню теоретичної та прикладної бази фахівця з інформаційної діяльності та документознавства, тому метою його вивчення є ознайомлення із тенденціями розвитку міжнародної інформаційної діяльності, здійсненні аналізу функціонування основних її складових, з'ясуванні сутності системи документального забезпечення інформаційної безпеки України.

3.3. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародна інформаційна діяльність» визначено:

- ознайомлення з сутністю міжнародної інформаційної діяльності;
- формування системи знань щодо правових норм міжнародної інформаційної діяльності;
- визначення ролі та функцій інформаційно-аналітичного забезпечення у врегулюванні міжнародних конфліктів та криз;
- ознайомлення з діяльністю України як учасника міжнародної інформаційної діяльності;
- надання уявлень щодо ролі міжнародних організацій у міжнародній інформаційній діяльності;
- ознайомлення з діяльністю основних організацій інформаційно-комунікаційної сфери.

Завдання вивчення навчальної дисципліни та система знань і умінь дозволяють визначити необхідний рівень оволодіння навчальним матеріалом та розробити засоби діагностики навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- базові поняття в галузі міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної сфери;
- засади та основні напрями міжнародної інформаційної діяльності;
- роль основних факторів міжнародної інформаційної діяльності в регулюванні міжнародних інформаційних потоків;
- інформаційні та комунікаційні аспекти формування та забезпечення зовнішньої політики держави;
- особливості впливу глобалізації комунікацій на міжнародну безпеку

уміти:

- орієнтуватись в міжнародних документах, що регламентують діяльність в галузі міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної безпеки;
- здійснювати аналіз всіх складових міжнародної інформаційної діяльності в системі комунікаційного іміджу держави;

– застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна інформаційна діяльність» заплановано 120 годин, 4 кредити ECTS, з них: 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 88 години самостійної роботи.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри інформаційної діяльності та документознавства, які безпосередньо проводять заняття.

Структура навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи міжнародної інформаційної діяльності

Тема 1. Сутність та правові норми міжнародної інформаційної діяльності

Поняття та основні ознаки міжнародної інформаційної діяльності. Основні види інформаційної діяльності. Основні напрями міжнародної інформаційної діяльності: політичний, економічний, соціальний, духовний, екологічний, науково-технічний, міжнародний. Особливості здійснення міжнародної інформаційної діяльності. Міжнародні конвенції, що визначають основні напрями міжнародної інформаційної діяльності. Основні принципи міжнародного права, які регулюють міжнародний обмін інформацією. Міжнародні аспекти захисту інформації. Вплив Окінавської Хартії на подальший розвиток міжнародного інформаційного права, міжнародних інформаційних відносин та формування інформаційного суспільства в світі. Інформаційне законодавство країн Європи. Інформаційне законодавство західноєвропейських країн. Інформаційне законодавство східноєвропейських країн. Інформаційне законодавство пострадянських країн. Інформаційне законодавство України.

Тема 2. Держава як учасник міжнародної інформаційної діяльності

Інформаційний суверенітет держави. Внутрішній та зовнішній аспекти інформаційного суверенітету. Міжнародна інформаційна стратифікація. Поняття міжнародної інформаційної політики. Головні напрями міжнародної інформаційної політики. Поняття про державну інформаційну політику. Інформаційний простір держави. Об'єкти регулювання інформаційної політики. Характеристика державної інформаційної політики у світовому інформаційному полі (ліберальна, реалістична, автаркічна). Основні сучасні тенденції регулювання інформаційної сфери. Система інформації держави. Національна система інформації. Бібліотечна система держави. Архівний фонд держави. Державна система науково-технічної інформації. Державна

система статистики. Державна система правової інформації. Система довідкових інформаційних ресурсів масового використання. Система інформаційних ресурсів органів влади і управління. Система власних інформаційних ресурсів підприємств. Система державних кадастрів і реєстрів. Система масової інформації.

Тема 3. Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів

Поняття та причини виникнення політичних конфліктів. Основні елементи конфлікту. Стани та класифікація конфліктів. Основні форми міжнародних політичних конфліктів. Міжнародна кризова ситуація. Основні риси кризової ситуації. Основні фази можливої схеми розвитку подій. Причини виникнення міжнародних криз. Контроль як форма свідомого впливу на політичний конфлікт. Методи управління кризовими процесами у системі міжнародної діяльності. Заходи превентивної дипломатії. Інформаційне супроводження конфлікту і антикризові комунікації. Основні компоненти інформаційного забезпечення міжнародних конфліктних ситуацій (аналітичний, комунікаційний). Три основні підходи у дослідженні міжнародних конфліктів (стратегічні дослідження, дослідження конфліктів, дослідження миру). Кризові комунікації. Роль ЗМК у інформаційному забезпеченні кризових ситуацій.

Тема 4. Україна як учасник міжнародної інформаційної діяльності

Загальні принципи інформаційної політики України. Основні законодавчі акти України в галузі інформації. Стратегія української інформаційної політики. Стратегічні напрями міжнародної інформаційної діяльності України. Інформаційне співробітництво з країнами СНД. Інформаційне співробітництво з європейськими країнами. Інформаційне співробітництво з США. Система інформаційної безпеки України. Законодавче забезпечення інформаційної безпеки України. Інформаційна безпека як складова Концепції національної безпеки України.

Розділ 2. Організація та форми реалізації міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної безпеки

Тема 5. Міжнародні організації у сфері інформацій та комунікації

Міжнародні організації як учасник міжнародної інформаційної діяльності. Міжнародні міжурядові організації. Міжнародні неурядові організації. Інформаційні функції міжурядових організацій. Основні функціональні групи міжнародних організацій в галузі інформації та комунікації. Організації системи ООН. Журналістські організації. Організації свободи слова та боротьби з цензурою. Організації кабельного та супутникового зв'язку. Міжнародні організації телерадіомовлення. Міжнародні дослідні організації в галузі інформації та комунікації. Міжнародні регіональні організації електрозв'язку. Міжнародні організації

релігійної інформації та телерадіомовлення. Міжнародні асоціації інформації та комунікації. Міжнародні профспілки працівників інформаційної сфери. Регіональні інформаційні агентства та інформаційні мережі.

Тема 6. Роль ЮНЕСКО в міжнародній інформаційній діяльності

Пріоритетні напрями діяльності ЮНЕСКО. Характеристика інформаційної діяльності ЮНЕСКО. Стратегії ЮНЕСКО в галузі комунікації. Характерні ознаки міжурядових інформаційних конференцій ЮНЕСКО. Аналітичні дослідження ЮНЕСКО в галузі інформації та комунікації. Всесвітні доповіді ЮНЕСКО з комунікації та інформації 1997-2000. Індeksi становлення глобального інформаційного суспільства. Програми реалізації інформаційної політики ЮНЕСКО. Моделювання глобального інформаційного розвитку.

Тема 7. Міжнародні організації системи ООН в галузі інформації та комунікаційної безпеки

Загальна характеристика діяльності ООН. Завдання та загальна проблематика Комітету ООН з інформації. Стратегічні напрями інформаційної діяльності ООН. Основні публікації з інформаційної діяльності ООН. Еволюція діяльності інформаційних підрозділів ООН. Комітет ООН з інформації. Департамент суспільної інформації ООН. Функції підрозділів Департаменту суспільної інформації ООН. Основні програми підрозділів Департаменту суспільної інформації ООН. Основні функції інформаційних центрів. Інформаційне забезпечення національних інтересів у міжнародному інформаційному просторі. Види та засоби поширення інформаційної присутності держави в міжнародному інформаційному просторі. Інформаційне забезпечення державних візитів. Медіа-дипломатія і зовнішня політика. Зв'язки зовнішньополітичних відомств із засобами масової комунікації.

Тема 8. Міжнародні спеціалізовані та неурядові установи в сфері міжнародної інформаційної діяльності

Проблема захисту інтелектуальної власності в міжнародній інформаційній діяльності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Історія створення та мета діяльності. Стратегічні цілі. Міжнародні союзи що підпорядковуються ВОІВ (Паризький союз, Бернський союз). Структура ВОІВ (Генеральна Асамблея, Конференція, Координаційний Комітет, Міжнародне бюро). Європейська асоціація видавців газет. Історія створення та мета діяльності. Стратегічні цілі. Функції. Структура асоціації. Міжамериканська асоціація преси. Історія створення та мета діяльності. Дочірні організації (Інститут преси, Стипендіальний фонд). Українська асоціація видавців періодичної преси. Історія створення. Місія асоціації. Стратегічні цілі (створення цивілізованого ринку преси в Україні; забезпечення якісного сервісу для членів УАВПП). Міжнародна співпраця.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	вибіркова	
Кількість розділів – 2	Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120		2-й	2-й
	Семестр		
	3-й	3-й	
	Лекції		
	16 год.	4 год.	
	Семінарські		
	16 год.	6 год.	
	Практичні		
	0 год.	0 год.	
	Самостійна робота		
	88 год.	110 год.	
	Вид контролю:		
	залік		
	Ступінь вищої освіти: бакалавр		

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	Всього	у тому числі				Всього	у тому числі			
		л	п	сем.	с.р.		л	п	сем.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи міжнародної інформаційної діяльності										
Тема 1. Сутність та правові норми міжнародної інформаційної діяльності	15	2	-	2	11	16	2	-	1	13
Тема 2. Держава як учасник міжнародної інформаційної діяльності	15	2	-	2	11	15	-	-	1	14
Тема 3. Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів	15	2	-	2	11	14	-	-	-	14
Тема 4. Україна як учасник міжнародної інформаційної діяльності	15	2	-	2	11	15	-	-	1	14
Разом за розділом 1	60	8	-	8	44	60	2	-	3	55
Розділ 2. Організація та форми реалізації міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної безпеки										
Тема 1. Міжнародні організації у сфері інформацій та комунікації	15	2	-	2	11	14	-	-	-	14
Тема 2. Роль ЮНЕСКО в міжнародній інформаційній діяльності	15	2	-	2	11	16	2	-	1	13
Тема 3. Міжнародні організації системи ООН в галузі інформації та комунікаційної безпеки	15	2	-	2	11	15	-	-	1	14
Тема 4. Міжнародні спеціалізовані та неурядові установи в сфері міжнародної інформаційної діяльності	15	2	-	2	11	15	-	-	1	14
Разом за розділом 2	60	8	-	8	44	60	2	-	3	55
Залік										
Усього годин	120	16	-	16	88	120	4	-	6	110

4. Плани семінарських та практичних занять

Тема 1. Сутність та правові норми міжнародної інформаційної діяльності

1. Основні види інформаційної діяльності.
2. Особливості здійснення міжнародної інформаційної діяльності.
3. Міжнародні аспекти захисту інформації.
4. Інформаційне законодавство України та інших країн.

Література: основна [3; 7; 8; 13; 15; 20];
додаткова [2; 11; 17]

Тема 2. Держава як учасник міжнародної інформаційної діяльності

1. Головні напрями міжнародної інформаційної політики.
2. Характеристика державної інформаційної політики у світовому інформаційному полі (ліберальна, реалістична, автаркічна).
3. Основні сучасні тенденції регулювання інформаційної сфери та систем інформації держави.
4. Система інформаційних ресурсів органів влади і управління. Система власних інформаційних ресурсів підприємств.

Література: основна [7; 10; 18; 20];
додаткова [5; 9; 18]

Тема 3. Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів

1. Контроль як форма свідомого впливу на політичний конфлікт.
2. Методи управління кризовими процесами у системі міжнародної діяльності.
3. Основні компоненти інформаційного забезпечення міжнародних конфліктних ситуацій (аналітичний, комунікаційний).
4. Три основні підходи у дослідженні міжнародних конфліктів (стратегічні дослідження, дослідження конфліктів, дослідження миру).

Література: основна [4; 9; 16; 22; 27];
додаткова [4; 9; 17]

Тема 4. Україна як учасник міжнародної інформаційної діяльності

1. Стратегія української інформаційної політики.
2. Стратегічні напрями міжнародної інформаційної діяльності України.
3. Інформаційне співробітництво з країнами СНД, європейськими країнами, США.
4. Система інформаційної безпеки України.

Література: основна [5; 9; 11; 19; 21; 24];
додаткова [3; 8; 11]

Тема 5. Міжнародні організації у сфері інформацій та комунікації

1. Міжнародні організації як учасник міжнародної інформаційної

діяльності.

2. Основні функціональні групи міжнародних організацій в галузі інформації та комунікації.
3. Міжнародні дослідні організації в галузі інформації та комунікації.
4. Міжнародні асоціації інформації та комунікації. Регіональні інформаційні агентства та інформаційні мережі.

Література: основна [5; 9; 18; 21; 24];
додаткова [2; 9; 12]

Тема 6. Роль ЮНЕСКО в міжнародній інформаційній діяльності

1. Характерні ознаки міжурядових інформаційних конференцій ЮНЕСКО.
2. Аналітичні дослідження ЮНЕСКО в галузі інформації та комунікації.
3. Програми реалізації інформаційної політики ЮНЕСКО.
4. Моделювання глобального інформаційного розвитку.

Література: основна [3; 7; 9; 13; 18; 21];
додаткова [1; 6; 11]

Тема 7. Міжнародні організації системи ООН в галузі інформації та комунікаційної безпеки

1. Завдання та загальна проблематика Комітету ООН з інформації.
2. Інформаційне забезпечення національних інтересів у міжнародному інформаційному просторі.
3. Види та засоби поширення інформаційної присутності держави в міжнародному інформаційному просторі. Інформаційне забезпечення державних візитів.
4. Медіа-дипломатія і зовнішня політика. Зв'язки зовнішньополітичних відомств із засобами масової комунікації.

Література: основна [4; 7; 11; 17; 21; 24];
додаткова [7; 11; 15]

Тема 8. Міжнародні спеціалізовані та неурядові установи в сфері міжнародної інформаційної діяльності

1. Проблема захисту інтелектуальної власності в міжнародній інформаційній діяльності.
2. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Українська асоціація видавців періодичної преси.
3. Стратегічні цілі (створення цивілізованого ринку преси в Україні; забезпечення якісного сервісу для членів УАВПП).
4. Міжнародна співпраця з неурядовими установами у сфері міжнародної інформаційної діяльності.

Література: основна [2; 8; 10; 18; 20; 25];
додаткова [4; 8; 11]

5. Завдання самостійної роботи

1. Побудувати структурно-логічну схему законодавчих актів України в галузі інформаційної діяльності.
2. Проаналізувати основні положення міжнародної інформаційної діяльності.
3. З'ясувати пріоритетні галузі інформаційного співробітництва в рамках діяльності міжнародних урядових організацій.
4. З'ясувати пріоритетні галузі інформаційного співробітництва в рамках діяльності міжнародних неурядових організацій.
5. Охарактеризувати євроінтеграційну політику України в галузі інформації і комунікації.
6. Визначити структуру тематичних потоків міжнародної інформації для прийняття зовнішньополітичних рішень.
7. Розглянути конкретні PR-акції з підтримання іміджу держави та зовнішньої політики (планування, вироблення стратегії, вибір засобів та технологій, моніторинг ефективності, коригування).
8. Проаналізувати комунікативні стратегії інформаційної безпеки.
9. Охарактеризувати роль ЗМК у інформаційному забезпеченні кризових ситуацій.
10. Визначити основні компоненти інформаційного забезпечення міжнародних конфліктних ситуацій (аналітичний, комунікаційний).
11. Охарактеризувати інформаційну діяльність ЮНЕСКО в галузі комунікації.
12. Охарактеризувати всесвітні доповіді ЮНЕСКО з комунікації та інформації 1997-2000 через призму сьогодення.
13. Побудувати основну модель глобального інформаційного розвитку в галузі комунікації.
14. Визначити стратегічні напрями інформаційної діяльності ООН.
15. Розкрити на конкретних прикладах Департаментів еволюцію діяльності інформаційних підрозділів
16. Форми інформаційного забезпечення національних інтересів у міжнародному інформаційному просторі.
17. Визначити види та засоби поширення інформаційної присутності держави в міжнародному інформаційному просторі.
18. Інформаційне забезпечення державних візитів як засіб медіа-дипломатії та зовнішньої політики.
19. Визначити основні проблеми захисту інтелектуальної власності в міжнародній інформаційній діяльності.
20. Розглянути роль Всесвітньої організації інтелектуальної власності в міжнародній інформаційній діяльності.

Форми контролю самостійної роботи студентів

З метою організації самостійної роботи та забезпечення її ефективності студентам надається можливість виконання різноманітних творчих завдань. Підготовка цих завдань сприяє кращому засвоєнню теоретичного матеріалу

та набуття конкретних практичних навичок щодо управлінського документування, складання, засвідчення та оформлення окремих документів тощо. Передбачається п'ять видів самостійної роботи, а саме:

1. реферат;
2. укладання міні словника термінів;
3. складання тестових питань з окремих тем дисципліни;
4. складання кросвордів з термінів, які стосуються управлінського документознавства та суміжних дисциплін;
5. складання різних видів документів та інформаційних повідомлень.

В процесі самостійної роботи студент обирає собі тему реферату, яку погоджує з викладачем. Для написання реферату вивчається рекомендована для самостійної роботи література, а також література з обраної теми, яку студент знаходить в бібліотеці. Відповідно до поставленої мети визначаються завдання (окремі питання, що допомагають розкрити тему роботи). Підготовлений та належним чином оформлений реферат студент захищає на практичному занятті, коротко викладаючи його зміст та відповідаючи на питання інших студентів та викладача по темі реферату.

Загальна сума балів, яку студент може отримати за належним чином виконану роботу, дорівнює 10.

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання передбачає поглиблене опрацювання окремих питань курсу відповідно до тематики дисципліни. Індивідуальна робота виконується студентом шляхом визначення низки питань для поглиблення вивчення, ознайомлення із методикою типології й класифікації моніторингових досліджень в системі державної інформаційної політики України та за кордоном, характеристиками та механізми застосування інформаційних ресурсів, які управлінець має набувати й використовувати у своїй діяльності. Студент має здійснити необхідні процедури щодо оперативного оцінювання необхідних типів та обсягів ресурсів для проведення інформаційно-аналітичної діяльності.

Студент повинен виявляти достовірні факти про стан та об'єкт моніторингу державної інформаційної політики, коректно їх інтерпретувати та формувати прогнози подальшої поведінки. А також підготувати індивідуальну роботу за визначеним завданням.

Завдання для індивідуальної роботи

1. Здійснити детальну оцінку міжнародної інформаційної діяльності України та національних інтересів в сфері державної інформаційної політики.
2. Провести оцінку правового забезпечення міжнародної інформаційної діяльності (Конституційно-правові засади міжнародної інформаційної діяльності України. Нормативно-правові механізми міжнародної інформаційної діяльності. Розвиток нормативно-правового забезпечення міжнародної інформаційної діяльності та його системність. Вплив

міжнародного інформаційного права на український правовий простір. Міжнародні та міждержавні договори України в інформаційній сфері)

3. Провести аналіз глобальних складників державного управління міжнародною інформаційною діяльністю (інформаційно-технологічний – пов'язаний з рішеннями щодо створення технологічної бази переходу України до інформаційного суспільства, розвитку інформаційно-комунікаційної інфраструктури, вироблення та використання ІКТ й упровадження заснованих на них формах діяльності тощо; інформаційно-змістовий – пов'язаний з діяльністю ЗМІ та ЗМК (зокрема, в мережі інтернет), вирішенням проблем соціальної і правової відповідальності ЗМІ перед суспільством, забезпеченням інформаційних прав і свобод громадян, наповненням вітчизняного і світового простору позитивною інформацією про Україну тощо).

4. Провести оцінку ефективності міжнародної інформаційної діяльності за напрямками (сприяння вільному доступу до суспільно значущої інформації; збереження суспільної моралі, захист честі й гідності особистості; сприяння відкритості та прозорості органів державної влади й місцевого самоврядування; захист самобутності української культури й мови; переведення культурної спадщини держави в цифровий формат; захист інтересів найбільш уразливих категорій громадян в інформаційній сфері; боротьба з неналежним використанням сучасних інформаційних технологій; гарантування інформаційної безпеки; захист персональних даних; охорона недоторканності приватного життя).

5. Провести аналіз, прогнозування, моніторинг інформаційних викликів та загроз (Дисбаланс та кризові явища в міжнародній інформаційній діяльності. Загрози інформаційному суверенітету. Засади державної політики у сфері забезпечення інформаційної безпеки. Вироблення рекомендацій у сфері інформаційної безпеки).

7. Засоби оцінювання

Реалізація навчально-виховних завдань потребує комплексного використання різноманітних методів навчання, які мають забезпечити взаємопов'язану та цілеспрямовану діяльність педагога й студентів. Методи навчання реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Вони мають забезпечити взаємозв'язок трьох компонентів: мотиваційного, організаційно-ділового і контрольного-оцінного. У першому випадку треба використовувати методи, спрямовані на формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності. У групі організаційно-ділового компоненту виділяють методи організації і забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивний, дедуктивний, репродуктивного та пошукового характеру). Такі методи називають словесними, наочними і практичними. У групі контрольного-оцінного компонента визначають методи пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

До словесних методів навчання належать: розповідь, пояснення, бесіда,

лекція. Ці методи використовуються під час лекційних та семінарських занять з дисципліни «Міжнародна інформаційна діяльність».

Розповідь – це метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

Пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого педагог розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. З цього погляду виділяють два види бесіди: евристичну й репродуктивну. За місцем у навчальному процесі розрізняють вступну, поточну й підсумкову бесіди.

Лекція – це метод, за допомогою якого педагог у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Ефективне навчання неможливе без широкого використання наочних методів. Вони зумовлені діалектичними закономірностями пізнання і психологічними особливостями сприймання. Наочні методи передбачають насамперед використання демонстрації та ілюстрації. При цьому варто зауважити, що ці методи можуть застосовуватись як прийоми реалізації вимог інших методів.

Демонстрація – це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у природі, динаміці.

Ілюстрація – метод навчання, за допомогою якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Досить суттєвим у використанні наочних методів навчання є володіння технологією і технікою виготовлення й використання засобів демонстрації та ілюстрації. Особливої уваги потребує використання технічних засобів навчання, й зокрема комп'ютерної техніки. Зазначений метод відіграє значну роль у процесі організації самостійної роботи студентів.

Під час виконання самостійної роботи використовуються інтерактивні методи навчання (робота у малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань). Окрім того з метою активізації розумової діяльності студентів застосовуються: проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошуковий метод.

Проблемний виклад передбачає створення викладачем проблемної ситуації, допомогу студентам у виділенні та «прийнятті» проблемного завдання, використанні словесних методів (лекції, пояснення) для активізації мисленнєвої діяльності студентів, спрямованої на задоволення пізнавального інтересу шляхом отримання нової інформації.

Частково-пошуковий метод включає студентів у пошук шляхів, прийомів і засобів розв'язання пізнавального завдання. Для забезпечення

дієвості цього методу необхідно створити проблемну ситуацію і спонукати студентів до розуміння і «прийняття» пізнавального завдання; керувати ходом пошукової мисленнєвої діяльності студентів з використанням системи логічно вмотивованих запитань; стимулювати і схвалювати пізнавальну діяльність студентів у процесі розв'язання навчальних завдань; аналізувати успіхи і помилки, труднощі.

Контроль набутих студентами знань відбувається під час традиційного опитування на практичних заняттях, де знання оцінюються за п'ятибальною шкалою. З метою оцінювання знань використовуються також відкриті та закриті тестові запитання. Для зручності блок тестів з однієї теми повинен складати не менше 10 одиниць. Оцінювання відбувається виходячи з відсотку правильних відповідей оцінка ставиться за п'ятибальною шкалою. Нижче наводяться оцінки за виконання творчих завдань, які пропонуються студентам.

Перелік видів творчих завдань для самостійного виконання студентами та їх оцінка

№	Вид роботи	Зміст роботи	Оцінка
1	2	3	4
1	Реферат	Текст реферату обсягом 8-10 стор., опорний конспект, за яким він буде доповідатися на занятті	5-10 балів , в залежності від повноти викладення матеріалу.
2	Тести	Загальна кількість 20. Складаються з запитання і чотирьох відповідей, одна з яких правильна	Від 0,5 до 1 балів за одиницю. В залежності від змісту, оригінальності, зрозумілості для студентів
3	Ситуаційне завдання	Кожне завдання складається з чітко сформульованої ситуації, додаткових матеріалів, необхідних для її вирішення та з питань, що поставлені до неї, яких повинно бути не менше чотирьох-п'яти, які потребують чіткої лаконічної відповіді.	5-7 балів за кожне завдання. В залежності від змісту завдання, його складності, коректності постановки питань, придатності для використання в аудиторії для обговорення та оцінки знань студентів.
4	Кросворд	Загальна кількість слів-визначень не повинна бути меншою 20. Терміни можуть охоплювати такі курси дисциплін: «Державна інформаційна політика», «Основи теорії комунікації», «Організація діяльності інформаційних установ», «Інформаційно-аналітичне забезпечення органів влади», «Інформаційний моніторинг», «Інформаційні системи в діловодстві», «Управління інформаційними установами та проектами». а також з проблем інформації, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій, тощо.	10-15 балів за один кросворд , в залежності від оригінальності, правильності, кількості визначень з дисциплін, що рекомендуються для опрацювання, а також чіткості формулювань визначення слів зрозумілості їх для інших.

8. Критерії та рейтингова система оцінювання результатів навчання

Залік

Поточний контроль								Сума
Розділ №1				Розділ № 2				100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
11	13	13	13	11	13	13	13	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота непогано
66-74		D	виконання відповідає
60-65	E		мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Сутність та правові норми міжнародної інформаційної діяльності.
2. Основні напрями міжнародної інформаційної діяльності: політичний, економічний, соціальний, духовний, екологічний, науково-технічний, міжнародний.
3. Особливості здійснення міжнародної інформаційної діяльності.
4. Вплив Окінавської Хартії на подальший розвиток міжнародного інформаційного права, міжнародних інформаційних відносин та формування інформаційного суспільства в світі.
5. Характеристика державної інформаційної політики у світовому інформаційному полі (ліберальна, реалістична, автаркічна).
6. Основні сучасні тенденції регулювання інформаційної сфери.
7. Державна система правової інформації.
8. Система довідкових інформаційних ресурсів масового використання.
9. Система державних кадастрів і реєстрів. Система масової інформації.
10. Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів.
11. Причини виникнення міжнародних криз.
12. Контроль як форма свідомого впливу на політичний конфлікт.
13. Основні компоненти інформаційного забезпечення міжнародних конфліктних ситуацій (аналітичний, комунікаційний).

14. Три основні підходи у дослідженні міжнародних конфліктів (стратегічні дослідження, дослідження конфліктів, дослідження миру).
15. Роль ЗМК у інформаційному забезпеченні кризових ситуацій.
16. Україна як учасник міжнародної інформаційної діяльності.
17. Основні законодавчі акти України в галузі інформації.
18. Стратегічні напрями міжнародної інформаційної діяльності України. Інформаційне співробітництво з європейськими країнами.
19. Інформаційна безпека як складова Концепції національної безпеки України.
20. Організація та форми реалізації міжнародної інформаційної діяльності та комунікаційної безпеки.
21. Основні функціональні групи міжнародних організацій в галузі інформації та комунікації.
22. Міжнародні дослідні організації в галузі інформації та комунікації. Міжнародні регіональні організації електрозв'язку.
23. Міжнародні організації релігійної інформації та телерадіомовлення.
24. Регіональні інформаційні агентства та інформаційні мережі.
25. Роль ЮНЕСКО в міжнародній інформаційній діяльності.
26. Характеристика інформаційної діяльності ЮНЕСКО.
27. Характерні ознаки міжурядових інформаційних конференцій ЮНЕСКО.
28. Аналітичні дослідження ЮНЕСКО в галузі інформації та комунікації.
29. Програми реалізації інформаційної політики ЮНЕСКО.
30. Моделювання глобального інформаційного розвитку.
31. Міжнародні організації системи ООН в галузі інформації та комунікаційної безпеки.
32. Загальна характеристика діяльності ООН.
33. Інформаційне забезпечення національних інтересів у міжнародному інформаційному просторі.
34. Види та засоби поширення інформаційної присутності держави в міжнародному інформаційному просторі.
35. Медіа-дипломатія і зовнішня політика.
36. Зв'язки зовнішньополітичних відомств із засобами масової комунікації.
37. Міжнародні спеціалізовані та неурядові установи в сфері міжнародної інформаційної діяльності.
38. Проблема захисту інтелектуальної власності в міжнародній інформаційній діяльності.
39. Міжнародні союзи що підпорядковуються ВОІВ (Паризький союз, Бернський союз).
40. Стратегічні цілі (створення цивілізованого ринку преси в Україні; забезпечення якісного сервісу для членів УАВПП).

10. Рекомендована література

Основна

1. Беляков К. І. Інформація в праві: теорія і практика: монографія / К. І. Беляков. - К.: КВІЦ, 2006. - 118 с.
2. Боднар І. Міжнародна інформація: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу / Ірина Боднар. - Львів: "Новий Світ-2000", 2005. - 216 с.
3. Брижко В. М. Інформаційне право: нормативні та методологічні засади упорядкування інформаційних відносин: монографія / В. М. Брижко, М. Я. Швець. - К.: НДЦПІ АПрН України, 2009. — 290 с.
4. Дмитренко М. А. Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції: монографія / М. А. Дмитренко; Нац. педагогічний ун-т імені М. П. Драгоманова. - К.: Знання України, 2008. - 543 с.
5. Доступ до інформації та електронне урядування / Автори-упорядники М. С. Демкова, М. В. Фігель. - К.: Факт, 2004. - 336 с.
6. Європейські комунікації: монографія / Є. А. Макаренко, М. А. Ожеван, М. М. Рижков. - К.: Центр вільної преси, 2007. — 536 с.
7. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / О. В. Зернецька. — К.: Освіта, 1999. — 374 с.
8. Иноземцев В. Л. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы: учебное пособие / В. Л. Иноземцев. - М.: Логос, 2000. - 304 с.
9. Информационная политика: учебник / Под ред. В. Д. Попова. - М.: Изд-во РАГС, 2003. — 463 с.
10. Информация. Дипломатия. Психология. — М.: Известия, 2002. - 616 с.
11. Информация: поиск, анализ, защита / Авт.-сост. И. Н. Кузнецов. - Минск: Амалфея, 2004. — 314 с.
12. Інформаційне законодавство: збірник законодавчих актів: У 6 т. / За ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. - К.: Юридична думка, 2005. - Т. 5: Міжнародно-правові акти в інформаційній сфері. - 2005. - 328 с.
13. Інформаційне суспільство. Дефініції: людина, її права, інформація, інформатика, інформатизація, телекомунікації, інтелектуальна власність, ліцензування, сертифікація, економіка, ринок, юриспруденція / За ред. Р. А. Калюжного; М. Я. Швеца. - Львів: Інтелект-Захід, 2002.
14. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Мануэл Кастельс. - М.: ГУ ВШЭ, 2000. - 608 с.
15. Кашлев Ю. Б. Информация и PR в международных отношениях: монография / Ю. Б. Кашлев, Э. А. Галумов. - М.: Известия, 2003. - 432 с.
16. Койбаев Б. Г. Международные организации: информация и безопасность на Ближнем Востоке / Б. Г. Койбаев. — СПб.: Издательство Михайлова В.А., 2006. - 240 с.
17. Колодій А. М. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник. - К.: Юрінком Інтер,

2007. - 504 с.
18. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: навчальний посібник / Б. А. Кормич. - К.: Кондор, 2004. - 384 с.
 19. Кудрявцева С. П. Міжнародна інформація: навчальний посібник / С. П. Кудрявцева, В. В. Колос. - К.: Видавничий дім "Слово", 2008. - 400 с.
 20. Курносов Ю. В. Аналітика: методологія, технологія і організація інформаційно-аналітичної роботи: монографія / Ю. В. Курносов, П. Ю. Конотопов. — М.: РУСАКИ, 2004. — 512 с.
 21. Лазарева С. Ф. Економіка та організація інформаційного бізнесу: навчальний посібник / С. Ф. Лазарева-К.: КНЕУ, 2002. - 667 с.
 22. Ліпкан В. А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: навчальний посібник / В. А. Ліпкан, Ю. Є. Максименко, В. М. Желіховський. - К.: КНТ, 2006. - 280 с.
 23. Ліпкан В. А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях / В. А. Ліпкан, О. С. Ліпкан, О. О. Яковенко. - К.: Текст, 2006. - 256 с.
 24. Макаренко Є. А. Європейські засоби масової інформації: конспект лекцій для студентів спеціальності "Міжнародна інформація" спеціалізації "Європейські комунікації" / Під ред. Є. А. Макаренко. - К.: Київський Національний університет імені Тараса Шевченка, 1999. - 229 с.
 25. Макаренко Є. А. Міжнародні інформаційні відносини: монографія / Є. А. Макаренко. - К.: Наша культура і наука, 2002. - 452 с.
 26. Манойло А. В. Государственная информационная политика в условиях информационно-психологической войны: учебное пособие / А. В. Манойло, А. И. Петренко, Д. Б. Фролов. - М.: Горячая линия - Телеком, 2003. - 541 с.
 27. Маруховський О. О. Інформаційне суспільство: теоретико-концептуальні засади: Навчальний посібник / Олег Олександрович Маруховський. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2007. - 136 с.
 28. Мей К. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд / Кристофер Мей. - К.: К.І.С., 2004. — 220 с.
 29. Міжнародна інформаційна безпека: сучасні виклики та загрози / Є. А. Макаренко, М. М. Рижигов, М. А. Ожеван. - К.: Центр вільної преси, 2006. - 916 с.
 30. Міжнародні організації: навчальний посібник / За ред. О. С. Кучика. - К.: Знання, 2007. - 749 с.
 31. Мокій А. І. Міжнародні організації: навчальний посібник / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. Г. Бабець. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 280 с.
 32. Пантелеймонов О. Є. Інформаційні агентства світу в умовах формування глобального комунікаційного простору: монографія / О. Є. Пантелеймонов. - К.: Відділ оперативної поліграфії Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Т. Шевченка, 2003. - 212 с.
 33. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика: навчальний посібник /

- Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. - К.: Знання, 2006. - 663 с.
34. Сардачук П. Д. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: навчальний посібник / П. Д. Сардачук, О. П. Кулик. - К.: Україна, 2001. - 176 с.
 35. Терещук В. І. Інтернет як інструмент зовнішньополітичних PR-технологій: досвід Держдепартаменту США / В. І. Терещук // Актуальні проблеми міжнародної інформації та міжнародних відносин. Випуск II: Збірник наукових праць. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2008. - С. 44–50.
 36. Терещук В. І. Проблема визначення поняття іміджу в сучасній політичній науці / В. І. Терещук // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. -К.: ВІР УАН, 2011. - Спецвипуск. - С. 550–556.
 37. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем: підручник / А. А. Чічановський, О. Г. Старіш. - К.: Грамота, 2010. - 568 с.
 38. Шамраев А. В. Правовое регулирование информационных технологий (анализ проблем и основные документы): версия 1.0 / А. В. Шамраев. - М.: Статут, 2003. - 1013 с.
 39. Шевченко О. В. PR-технології в міжнародних відносинах (європейський досвід та перспективи України): монографія / О. В. Шевченко. — К.: Відділ оперативної поліграфії Ін-ту міжн. відносин Київського нац. ун-ту імені Т. Шевченка, 2003. - 187 с.

Додаткова

1. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти: Монографія / І. В. Арістова; За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки. - Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. - 368 с.
2. Бебик В. М. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рілейшнз: Моногр. / В. М. Бебик. - К.: МАУП, 2005. - 440 с.
3. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Даниел Белл; Пер. с англ. под ред. В. Л. Иноземцева. - М.: Academia, 2004. - 788 с.
4. Белов Е. Б. Основы информационной безопасности / Е. Б. Белов, В. П. Рось, Р. В. Мещеряков, А. А. Шелупанов. - М.: Горячая линия – Телеком, 2006. - 544 с.
5. Гондюл В. П. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / В. П. Гондюл, М. М. Рижков, О. М. Андреева. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. — 383 с.
6. Городецька О. М. Міжнародна інформація: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів / О. М. Городецька. - К., МІЛП, 2001. - 165 с.
7. Дубас О. П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому

- контексті: Монографія / О. П. Дубас. - К.: Генеза, 2004. - 208 с.
8. Зупарова Л. Б. Аналитико-синтетическая переработка информации: учеб. для студентов вузов, обучающихся по специальности 052700 – Библиоинформ. деятельность / Л. Б. Зупарова, Т. А. Зайцева. - М.: ФАИР, 2007. - 399 с.
 9. Інтеграція і різноманітність: нові тенденції політики України у сфері засобів масової інформації та нових комунікаційних послуг. - К.: Новий друк, 2005. - 119 с.
 10. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека: Підручник / В. О. Карпенко. - К.: Нора-Друк, 2006.- 320 с.
 11. Кастельс М. Інтернет-Галактика: Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства / Пер. с англ. - К.: Ваклер, 2007. - 304 с.
 12. Квіт С. М. Масові комунікації: підручник / С. М. Квіт. - К.: Києво-Могилянська академія, 2008. - 206 с.
 13. Киселев И. Ю. Динамика образа государства в международных отношениях / И. Ю. Киселев, А. Г. Смирнова. — СПб.: Изд-во Санкт-Петербургского ун-та, 2006. — 376 с.
 14. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід / Дж. Лалл; Пер. з англ. О. Гриценка та ін.; За ред. О. Гриценка та Н. Гончаренко. – К.: К.І.С., 2002. - 264 с.
 15. Рижков М. М. Інформаційне забезпечення прогнозно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / М. М. Рижков, Н. Б. Белоусова. - К.: Центр вільної преси, 2009. - 204 с.
 16. Терещук В. І. Веб-сайти зовнішньополітичних відомств та дипломатичних представництв США, Великої Британії та України як іміджеві інформаційні ресурси: порівняльний аналіз / Віталій Терещук // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Випуск 80 (у двох частинах). Частина II. - К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут міжнародних відносин, 2008. - С. 119–128.
 17. Філіпенко Д. О. Формування інституційної бази інформаційної політики ЄС / Д. О. Філіпенко. - К.: Відділ оперативної поліграфії Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Т. Шевченка, 2003. - 110 с.
 18. Химанен П. Информационное общество и государство благосостояния: Финская модель / Пекка Химанен, Мануэль Кастельс; Пер. с англ. А. Калинина, Ю. Подороги. - М.: Логос, 2002. — 219 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Офіційний переклад затверджено Міністерством закордонних справ України 27 січня 2006 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU50K02U.html

2. Конвенція про кіберзлочинність. Конвенцію ратифіковано із застереженнями і заявами Законом N 2824-IV (2824-15) від 07.09.2005, ВВР, 2006, № 5-6, ст.71. «Електронний ресурс. [Режим доступу]: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_575

3. Женевська Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства: глобальна задача в новому тисячолітті. 12 грудня 2003 року. «Електронний ресурс. [Режим доступу]: apitu.org.ua/wsis/dp

4. Туніська програма для інформаційного суспільства. Електронний ресурс. [Режим доступу]: apitu.org.ua/wsis/tp

5. Закон України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення в Україні» [Електронний ресурс] / Портал Верховної Ради України, база «Законодавство України» – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/>

6. Про основи національної безпеки України». Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV. «Електронний ресурс. [Режим доступу]: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=964-15

7. Стратегія національної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 12 лютого 2007 року № 105/2007 Електронний ресурс. [Режим доступу]: zakon.rada.gov.ua

8. Доктрина інформаційної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 8 липня 2009 року. № 514/2009. Електронний ресурс. [Режим доступу]: zakon.nau.ua/doc/?uid=1093.5417.1

9. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України. Проект Закону № 207 від 07.07.1998. Електронний ресурс. [Режим доступу]: gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?id=&pf3516=1207&skl=4

10.Про інформацію. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650. Електронний ресурс. [Режим доступу]: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>

11.Про доступ до публічної інформації. Закон України. 13 січня 2011 року № 2939-VI. Електронний ресурс. [Режим доступу]: zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-17

12.Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2015-2020 роки. Закон України. Електронний ресурс. [Режим доступу]: uazakon.com/document/fpart03/idx03936.htm